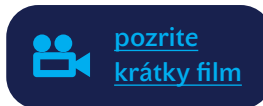
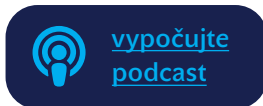

Marta Györiová

rod. Grossmanová

Faktografické otázky:

1. I vďaka vakcinácii sa podarilo poraziť viacero chorôb. Jednou z nich je aj „diftéria“, ktorou trpel brat pani Marty, Alexander. Zisti, o akú chorobu ide a aké má príznaky.

2. Pani Marta milovala učiteľstvo a stalo sa jej životným poslaním. Už od roku 1955 si u nás toto povolanie pripomíname na Deň učiteľov. Uveď, ktorý deň v kalendári patrí učiteľom. Zdôvodni, prečo je to práve tento dátum. Spája sa s ním nejaká udalosť, výročie? Uveď.

3. I napriek neustálym snahám, nielen pani Marty, o vysvetlenie histórie, sa stále nájde niekto, kto popiera holokaust a podnecuje antisemitizmus. Vysvetli význam slov „holokaust“ a „antisemitizmus“.

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Vysvetli, prečo pani Marta nikdy osobne nespoznala svojich starých rodičov.

zdroj: www.auschwitz.org

2. Martin ocko bol v Košiciach vychýreným pekárom. Ako sa volalo pečivo, ktoré podľa Marty jej ocko piekol najlepšie na svete a nemohlo chýbať počas sviatkov na žiadnom židovskom stole?

3. Brat pani Marty, Alexander, sa presťahoval do Izraela. Pani Marta ho mala veľmi rada a chcela sa s ním stretávať. Pouvažuj, či im umožnil režim počas socializmu stretávať sa. Prečo to bolo skoro nemožné? Kde a za akých podmienok sa jej s bratom podarilo stretnúť?

Marta s bratom Alexandrom pri hrobe svojich rodičov.
Zdroj: www.pametnaroda.cz/sk

Projektové úlohy, aktivity:

1. Zo životného príbehu pani Marty Györiovej (rod. Grossmanovej) si sa dozvedel, že z pôvodných 13 000 židovských obyvateľov sa po vojne do mesta Košice vrátilo len 300 až 500 ľudí. Bohužiaľ, v mnohých slovenských mestách to nevyzeralo inak. Židovská kultúra a zvyky však veľmi ovplyvňovali aj našu kultúru. V našich mestách sa stále nájdu znamenia toho, že Židia tvorili významnú časť nášho obyvateľstva.

Tvoja úloha:

Tvojou úlohou bude po týchto znameniach pátrať. Skús zistiť, či v tvojom meste (prípadne, ak si z malej obce, tak v najbližšom meste) stojí synagóga. Ak ste niekedy v meste synagógu mali, skús zistiť, kde stála a čo sa s ňou stalo. Ďalším prejavom toho, že na Slovensku žila početná židovská menšina, môže byť cintorín. Máte v meste židovský cintorín? Ak áno, kde? Možno sa v tvojom meste nachádza aj múzeum židovskej kultúry. V neposlednom rade sa skús opýtať starých rodičov, či nepoznali nejakú židovskú rodinu. Ak áno, aký bol ich osud?

Výsledky svojho malého výskumu môžeš zaznačiť do tabuľky nižšie:

	Nie	Áno	Kde sa nachádza?
židovský cintorín			

	Nie	Áno	Kde sa nachádza?
synagóga			

	Nepoznám	Poznám	Aký bol ich osud?
známi Židia z nášho mesta			

2. Pani Marta Györiová založila organizáciu Ester.

Tvoja úloha:

Zisti, kde táto organizácia sídli. Pátraj a napíš aspoň tri aktivity, ktorým sa táto organizácia venuje:

- a) _____
- b) _____
- c) _____

3. Z príbehu sa dozvedáme o tzv. sľube zväzákov. Možno aj tvoji starí rodičia i rodičia skladali podobné sľuby: sľub iskričiek alebo pioniersky sľub.

Tvoja úloha:

Zahraj sa na reportéra a skús vo vašej rodine spraviť rozhovor na tému sľubov. Opäť odpovede svojich príbuzných zaznamenaj aj písomne pre nasledujúce generácie.

Aj takéto otázky môžeš položiť svojej starej mame či starému otcovi. Samozrejme, môžeš vymyslieť aj svoje vlastné: Skladal/a si pioniersky sľub? Ak áno, tak kde? Pamätáš si ho ešte? Ako si sa pri tom cítil/a? Skladali ste takéto sľub všetci v triede? Ako si vnímal/a pioniersku organizáciu? Bol/a si niekedy v pionierskom tábore? Mal/a si pioniersku šatku? Aký bol pioniersky pozdrav? Spoznávaš symboly na obrázku?